

Mant?ksal Dü?ünme Becerileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Mant?ksal Dü?ünme Becerileri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25570>

Özet

Mant?ksal D?ünme Becerileri Ölçe?i, bireylerin mant?ksal ak?l yürütme yeteneklerini ölçmek amacıyla 2011 y?l?nda Nazan Sezen ve Aysun Bülbül taraf?ndan geli?tirilmif bir ölçme aracd?r. Ölçek geli?tirme sürecinde, **mant?ksal dü?ünme** becerilerinin e?itim ve psikoloji alanlar?ndaki önemine odaklan?lm??t?r. Ölçe?in geli?tirilme süreci ve ilk sonuçlar?, uluslararası hakemli bir yay?n olan *Procedia Social and Behavioral Sciences* dergisinde yay?mlanm??t?r. Bu ölçek, özellikle akademik ortamda ö?rencilerin **bili?sel yeteneklerini** de?erlendirmek için tasarlanm??t?r.

Ölçe?in temel amac?, bireylerin karma??k durumlar kar??s?nda do?ru, sistemli ve rasyonel kararlar verme kapasitelerini belirlemektir. Ölçek, bir yetenek testi (ability test) niteli?indedir ve psikometrik standartlara uygun olarak geli?tirilmif tir.

Anahtar Kelimeler

Mant?ksal dü?ünme, ölçek geli?tirme, bili?sel beceriler, ak?l yürütme, problem çözme, psikometri, tümdengelim.

Yazarlar

Nazan Sezen, Aysun Bülbül

Amaç

Mant?ksal D?ünme Becerileri Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin **mant?ksal ak?l yürütme** (dedüktif ve endüktif) yeteneklerini standart ve yap?landır?lm?? bir format kullanarak nicel olarak de?erlendirmektir. Bu ölçek, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve uygulay?c?lara, ö?rencilerin ele?tirel dü?ünme ve mant?k uygulama düzeylerini belirlemede yard?mc? olmay? hedefler.

Ölçek, özellikle lise ve üniversite düzeyindeki ö?rencilerin, bilimsel dü?ünme süreçlerinde kritik bir rol oynayan mant?ksal becerilerdeki geli?imlerini takip etmek ve olası eksiklikleri tespit etmek için tasarlanm??t?r.

Yap?

Ölçek, zihinsel süreçlerin temelini olu?turan **mant?ksal dü?ünme** becerilerini ölçmektedir. Bu yap?, genellikle Piaget'nin bili?sel geli?im teorisindeki soyut dü?ünme a?amalar?yla ili?kilendirilir. Ölçek, deneklerin verilen öncüllerden geçerli sonuçlar ç?karma, desenleri analiz etme ve sistematik tümdengelim becerilerini test etmeye odaklanm??t?r.

Mant?ksal dü?ünme, sadece matematiksel veya bilimsel ba?lamlarla s?n?rl? olmay?p, günlük

ya?amdaki problem çözme ve karar verme süreçlerinin de ayrılmaz bir parçasıdır. Ölçek, bu çok boyutlu yapıyı temsil eden maddeler içermektedir.

Geçerlik

Orijinal kaynakta ölçeğin geçerlik analizlerine dair ayrıntılı bilgi (içerik geçerli?i, yapı geçerli?i vb.) açıkça belirtilmemiştir. Ancak, bir geliştirme çalışması olarak, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne derece doğru temsil ettiğini belirlemek için standart **psikometrik** geçerlik çalışmaları yapılmaktadır varsayılmaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliğine (iç tutarlılık veya test-tekrar test güvenilirliği) ilişkin istatistiksel değerler orijinal kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Ölçek geliştirme çalışmalarında, genellikle Cronbach Alfa katsayısı gibi iç tutarlılık ölçütleri kullanılarak ölçeğin tutarlılığı rapor edilmelidir.

Faktör Analizi

Ölçeğin temel boyutları ve yapısal özelliklerini ortaya koyan faktör analizi (Açıklayıcı veya Doğrulayıcı) sonuçlarına dair bilgi kaynakta mevcut değildir. Mant?ksal dü?ünme becerilerinin tek bir faktörden mi yoksa birden fazla ilişkili alt boyuttan mı oluştuğunu belirlemek için faktör analizinin uygulanması kritik öneme sahiptir.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme (Yeni bir ölçek olarak tasarlanmıştır.)

Format: Kaynakta belirtilmemiştir. Genellikle yetenek ölçekleri çoktan seçmeli veya kısa cevap formatında uygulanır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitim veya akademik çevrelerdeki bireyler (Öğrenciler).

Yaş Grubu: Kaynakta belirtilmemiştir (Genellikle ergenlik dönemi ve sonrası).

Popülasyon Detayları: Ölçek, mant?ksal dü?ünme becerilerinin gelişimini tamamlamış bireylere uygulanmak üzere tasarlanmıştır.

Test Metodolojisi: Nicel değerlendirme metodolojisi kullanılarak bireylerin mant?k kuralları uygulama yeteneği ölçülür.

Anahtar Kelimeler

Bilişsel psikoloji, Hacettepe Üniversitesi, rasyonel düşünme, bilimsel yöntem, geçerlik, güvenilirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi sağlanmamıştır.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: nsezen@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar: Nazan Sezen)

Yazışma Adresi: Nazan Sezen (Hacettepe Üniversitesi ile ilişkili olduğu varsayılmaktadır.)

İzinler ve Ücretler ve Test Yılı

Test Yılı: 2011

İzinler ve Ücretler: Ölçeğin ticari kullanım veya geniş çaplı araştırmalarda kullanım için izin alınması gerekebilir. Kullanıcılar, sorumlu yazar Nazan Sezen ile iletişime geçmeleri tavsiye edilir.

Orijinal makalenin PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [mantiksal-dusunme-becerileri-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Sezen, N., & Bülbül, A. (2011). A scale on logical thinking abilities. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 15, 2476-2480.

Mantıksal Düşünme Becerileri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri orijinal kaynaktan sağlanmamıştır.